

52 CARACTERÍSTIQUES POLISOMNOGRÀFIQUES I TRASTORNS DEL SON EN LA FIBROMIÀLGIA I LA SÍNDROME DE FATIGA CRÒNICA

Autors: Martínez Rivera C, Badorrey I, García F, Pova V, Cuscó AM, Morera Prat J.

Institucions: Clínica CIMA. Barcelona.

INTRODUCCIÓ

S'ha demostrat que la síndrome de fatiga crònica (SFC) i la fibromiàlgia estan relacionades amb mala qualitat de son i en alguns estudis s'ha observat un major percentatge de trastorns del son com la síndrome de les cames inquietes i/o la síndrome d'apnees obstructives del son (SAOS). No queda clar si pot haver-hi diferències en els paràmetres neurofisiològics del son entre ambdues.

OBJECTIUS

Estudiar les característiques del son de pacients amb fibromiàlgia i SFC, i si hi ha diferències entre ambdues en paràmetres polisomnogràfics.

MATERIALS I MÈTODES

Hem avaluat 28 pacients amb fibromiàlgia i 19 amb SFC, remesos des del Servei de Reumatologia a la nostra Unitat de Trastorns del Son. La quasi totalitat eren dones (27 i 18, respectivament). S'ha utilitzat el qüestionari d'Epworth i una valoració de la sensació de son no reparador (escala de 0 a 3). A tots se'ls ha fet un estudi polisomnogràfic complet, valorant paràmetres cardiorespiratoris i neurofisiològics. S'han obtingut dades respecte a esdeveniments respiratoris, moviment periòdic de cames (MPC), estadiatge del son i microdespertars. Considerem SAOS si IAH > 10 i MPC en grau moderat si MPC > 15. Es va utilitzar la U de Mann-Whitney per a comparació de mitjanes ($P < 0,05$, significativa).

RESULTATS

El 32% dels pacients amb fibromiàlgia té SAOS, i el 26% dels pacients amb SFC. El percentatge d'MPC > 15 és del 50% en fibromiàlgia i del 53% en SFC. Vam fer una U de Mann Whitney per a comparar paràmetres polisomnogràfics i clínics entre ambdues entitats. Ambdues, fibromiàlgia i SFC, mostraven desestructuració del son a expenses de latència allargada de REM (160 vs. 180 min) i no REM (54 vs. 47 min), eficàcia de son baixa (70,4 % vs. 72 %) i percentatge de REM disminuïda (10% vs. 14%). A més, en ambdues el son estava fragmentat per microdespertars (27 vs. 29,6). No hi va haver diferències significatives en aquests paràmetres, ni en paràmetres respiratoris com IAH (10 vs. 14) o CT90 (0,14 vs. 0,62) ni d'MPC (22,5 vs. 27,5). Els pacients amb fibromiàlgia tenen més edat respecte als que tenen SFC (48 vs. 40 anys), un IMC similar (25,8 vs. 24,5) i l'Epworth és major en SFC (8,9 SFC vs. 6,7 fibromiàlgia) però no significativament. No hi ha diferències en sensació de son no reparador, que mostra puntuacions altes en ambdues (2,76 vs. 2,67).

CONCLUSIONS

- 1) Els pacients amb fibromiàlgia i SFC tenen un percentatge major de SAOS i MPC que la població general, la qual cosa obliga a pensar en trastorns del son quan som davant d'aquestes entitats.
- 2) No vam observar diferències significatives en paràmetres de son entre ambdues entitats.
- 3) En ambdues, la qualitat del son és baixa a càrrec de la seva desestructuració i fragmentació.
- 4) No hi ha repercussió en forma d'hipersomnolència, però sí en forma de son no reparador.